

Dittrichia (Ditrichie)

čeleď: Asteraceae

Rod je pojmenovaný po německém botanikovi jménem Mandred Dittrich. Je příbuzný rodu Inula, avšak úbory jsou menší, plody válcovité a pod chmýrem stažené.

Dittrichia graveolens (Oman smradlavý)

oblasti: Afganistán, Albánie, Alžírsko, Andalusie, Austrálie, Baleáry, Belgie, Bosna a Hercegovina, Chorvatsko, Connecticut, Černá Hora, Egypt, Francie, Irák, Írán, Itálie, Izrael, J Afrika, Jordánsko, Kalifornie, Katalánsko, Korsika, Kosovo, Kréta, Kypr, Libanon, Libye, Makedonie, Maroko, Německo, New Jersey, New York, Nový Zéland, Pákistán, Portugalsko, Rakousko, Řecko, Sardínie, Sicílie, Slovinsko, Srbsko, Sýrie, SZ Indie, Švýcarsko, Tunisko, Turecko

Roste ve středozeší s přesahem až do Pákistánu jako jednoletka nebo trvalka - keř, zavlečený byl do USA, Asie, Afriky a Austrálie. Dorůstá výšky 0,1 - 0,7 (i 1,3)m. Listy jsou střídavé, čárkovité až úzce kopinaté a jemně zubaté. Kvete žlutými květy v úboru o průměru 1cm, zákrov je zvonkovitý, velký 5 - 7,5mm a jazykovité květy jsou dlouhé 4 - 7mm. Plodem je nažka délky 1,6 - 2mm s chmýrem délky 3,5 - 4mm.

Dittrichia viscosa (Ditrichie lepkavá)

oblasti: Andalusie, Austrálie, Egejské ostrovy, Egypt, Florida, Itálie, Izrael, Jordánsko, Katalánsko, Kypr, Libanon, Libye, Malá Asie (Anatolie), New Jersey, Pennsylvania, Portugalsko, Řecko, Střední středozeší, Sýrie

Pochází z jižní Evropy. Povrch je žláznatý a lepkavý. Dorůstá výšky (0,2 -) 0,4 - 1,5m. Lodyhy od báze dřevnatí. Přízemní listy jsou střídavé, čárkovité až dlouze lopatkovité či dlouze kopinaté, špičaté, řídce zubaté, dlouhé 3 - 7cm, široké 0,2 - 3cm, horní jsou přisedlé, 1/2objímavé a tupé (i přišpičaté). Květenstvím je úbor o průměru 1 - 2cm, zákrov má velikost 0,6 - 0,8 (i 1)cm, vnější listy dlouhé 1 - 2mm, široké 0,6mm, úzce kopinaté až úzce 3úhlé, špičaté, vzpřímené, vnitřní jsou dlouhé 3 - 8mm, široké 0,6 - 1mm, úzce kopinaté, samičí květy jazykovité, trubka má délku 4 - 4,5mm, oboupohlavné květy jsou nálevkovité, dlouhé 6 - 7,5mm, široké 1,2 - 1,5mm a zuby 3úhlé. Plodem je ochlupená prakticky válcovitá nažka délky 2 - 2,2 (i 2,5)mm a chmýr má 15 štětín délky 5,5 - 6,5mm. Vydává kařové aroma. Existují vnitrodruhové taxony:

- subsp. *angustifolia*/D. *orientalis*/Inula *viscosa* var. *angustifolia* - východní středozeší; vzpřímený habitus; výška 0,3 - 1m; od báze dřevnatí, povrch žláznatý; spodní listy čárkovité, řídce drobně pilovité (i celokrajné), tuhé, přisedlé nebo 1/2objímavé, lesklé, špičaté, dlouhé 2 - 6cm, široké 0,2 - 1cm; květenství má řídce olistěnou stopku délky 4 - 9mm, zákrov prakticky válcovitý, dlouhý 7 - 8mm, široký 4 - 5mm, vnější listy úzce kopinaté, vzpřímené, dlouhé 3 - 5mm, široké 0,6 - 1mm, vnitřní listy úzce kopinaté, vzpřímené, dlouhé 3 - 7,5mm, široké 0,6 - 0,8mm, samičí květy jazykovité, trubka dlouhá 2,5 - 3mm, oboupohlavné květy trubkovitě kuželovité, na vrcholu mírně baňkovité, dlouhé 5 - 6mm, široké 1 - 1,2mm; plodem je válcovitá až eliptická ochlupená nažka délky 1,7 - 2mm s chmýrem délky 5 - 5,5mm

- subsp. *maritima*/D. *maritima* - jihozápad Portugalska; rozkladitý habitus; výška 10 - 30cm; povrch žláznatý; přízemní listy úzce eliptické, mírně podvinuté, zahnuté, přisedlé až 1/2objímavé, lesklé, tupé, dlouhé 1,5 - 3,5cm, široké 2 - 8mm; květenstvím je úbor s šupinami o délce 0,8 - 1,2mm, zákrov válcovitě kuželovitý, dlouhý 6 - 8mm, široký 3,5 - 4,5mm, listy žláznaté, vnější dlouhé 1 -

1,5mm, široké 0,5mm, 3úhlé, vnitřní listeny dlouhé 2,5 - 7,5mm, široké 0,5mm, úzce kopinaté, samičí jazykovité s trubkou délky 3 - 3,5mm, oboupohlavné trubkovité, dlouhé 5 - 5,5mm a široké 0,5mm; nažky eliptické, ochlupené i žláznaté, dlouhé 1,8 - 2mm a mají 6mm chmýr

- subsp. *revoluta* - jihozápad Portugalska; vzpřímený; výška 0,3 - 1m; lodyhy od báze dřevnatí, žláznaté; spodní listy čárkovité, podvinuté, tuhé, přisedlé či 1/2objímavé, lesklé, tupé až zakulacené, dlouhé 2,5 - 7cm, široké 1 - 4mm; květenstvím je úbor na řídce drobně olistěné stopce, má délku 2,5 - 4mm, zákrov prakticky kuželovitý, dlouhý 5 - 6mm, široký 3 - 3,5mm, listeny na vrcholku žláznatě ochlupené, vnější úzce 3úhlé, dlouhé 1 - 2mm, široké 0,5mm, vnitřní úzce kopinaté, dlouhé 2,5 - 5,5mm, široké 0,5mm, samičí mají trubku délky 2 - 2,5mm, oboupohlavné trubkovitě jamkovité, dlouhé 5 - 6mm, široké 0,5mm; plodem je prakticky kulatá ochlupená nažka délky 1,5mm s 5mm dlouhým chmýrem

- subsp. *viscosa* (*Ditrichie lepkavá pravá*) - neroste na jihozápadě Portugalska; lodyhy vzpřímené; listy kopinaté, dlouhé 3 - 6cm, široké 0,4 - 3cm

Množí se semeny.

Další informace:

<http://databaze.dendrologie.cz/index.php?menu=4&id=1326>

<http://www.atlasbotani.eu/index.php?detail&cislo=984>

<http://www.kvetenacr.cz/detail.asp?IDdetail=884>

<https://botany.cz/cs/ditrichia-viscosa/>

<https://www.rostliny.net/>